

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΑ

I

ΘΥΡΣΙΣ Η ΩΙΔΗ

ΘΥΡΣΙΣ

‘Αδύ τι τὸ ψιθύρισμα καὶ ἀ πίτυς αἰπόλε τήνα,
ἀ ποτὶ ταῖς παγαῖσι μελίσδεται, ἀδὺ δὲ καὶ τὸ
συρίσδει· μετὰ Πᾶνα τὸ δεύτερον ἀθλον ἀποισῆ
αἴκα τῆνος ἔλῃ κεραὸν τράγον, αἶγα τὸ λαψῆ.
αἴκα δὲ αἶγα λάβῃ τῆνος γέρας, ἐς τὲ καταρρεῖ 5
ἀ χίμαρος· χιμάρω δὲ καλὸν κρέας, ἔστε κ' ἀμέλξης.

ΑΙΠΟΛΟΣ

“Αδιον ὁ ποιμὴν τὸ τεὸν μέλος ἢ τὸ καταχὲς
τῆν’ ἀπὸ τᾶς πέτρας καταλείβεται ὑψόθεν ὕδωρ.
αἴκα ταὶ Μοῖσαι τὰν οὔδα δῶρον ἄγωνται,
ἄρνα τὸ σακίταν λαψῆ γέρας· αἱ δέ κ' ἀρέσκη 10
τήναις ἄρνα λαβεῖν, τὸ δὲ τὰν δῖν ὕστερον ἀξῆ.

ΘΥΡΣΙΣ

Λῆσ ποτὶ τᾶν Νυμφᾶν, λῆσ αἰπόλε τῆδε καθίξας,
ώς τὸ κάταντες τοῦτο γεώλοφον αἴ τε μυρῖκαι,
συρίσδεν; τὰς δὲ αἶγας ἐγὼν ἐν τῷδε νομευσῶ.

ΑΙΠΟΛΟΣ

Οὐ θέμις ὡς ποιμὴν τὸ μεσαμβρινόν, οὐθέμις ἄμμιν 15
 συρίσδεν. τὸν Πᾶνα δεδοίκαμες· ἦ γὰρ ἀπ' ἄγρας
 τανίκα κεκμακὼς ἀμπαύεται· ἔστι δὲ πικρός,
 καὶ οἱ ἀεὶ δριμεῖα χολὰ ποτὶ ρινὶ κάθηται.
 ἀλλὰ τὸ γὰρ δὴ Θύρσι τὰ Δάφνιδος ἄλγε' ἀείδεις
 καὶ τὰς βουκολικᾶς ἐπὶ τὸ πλέον ἵκεο μοίσας, 20
 δεῦρ' ὑπὸ τὰν πτελέαν ἐσδώμεθα, τῷ τε Πριήπω
 καὶ τὰν Κραναιᾶν κατεναντίον, ἀπέρ οὐ θῶκος
 τῆνος οὐ ποιμενικὸς καὶ τὰὶ δρύες. αἰ δέ κ' ἀείσης
 ὡς ὅκα τὸν Λιβύαθε ποτὶ Χρόμιν ἀστας ἐρίσδων,
 αἴγα δέ τοι δωσῶ διδυματόκον ἐσ τρὶς ἀμέλξαι, 25
 ἢ δύ' ἔχοισ' ἐρίφως ποταμέλγεται ἐσ δύο πέλλας,
 καὶ βαθὺ κισσύβιον κεκλυσμένον ἀδέι κηρῷ,
 ἀμφῶες, νεοτευχέσ, ἔτι γλυφάνοιο ποτόσδον.
 τῷ περὶ μὲν χείλῃ μαρύεται ὑψόθι κισσός,
 κισσὸς ἐλιχρύσῳ κεκονιμένος· ἢ δὲ κατ' αὐτὸν 30
 καρπῷ ἔλιξ εἰλεῖται ἀγαλλομένα κροκόεντι.
 ἔντοσθεν δὲ γυνά, τὶ θεῶν δαίδαλμα τέτυκται,
 ἀσκητὰ πέπλῳ τε καὶ ἀμπυκι. πὰρ δέ οἱ ἄνδρες
 καλὸν ἐθειράζοντες ἀμοιβαδὶς ἄλλοθεν ἄλλος 34
 νεικείουσ' ἐπέεσσι. τὰ δ' οὐ φρενὸς ἀπτεται αὐτᾶς·
 ἄλλ' ὅκα μὲν τῆνον ποτιδέρκεται ἀνδρα γελάσα,
 ἄλλοκα δ' αὖ ποτὶ τὸν ριπτεῖ νόον. οἱ δ' ὑπ' ἔρωτος
 δηθὰ κυλοιδιόωντες ἐτώσια μοχθίζοντι.
 τοῖς δὲ μετὰ γριπεύς τε γέρων πέτρα τε τέτυκται
 λεπράς, ἐφ' ἣ σπεύδων μέγα δίκτυον ἐσ βόλον ἔλκει
 οὐ πρέσβυς, κάμνοντι τὸ καρτερὸν ἀνδρὶ ἐοικώς. 41

φαίης κεν γυίων νιν ὅσον σθένος ἐλλοπιεύειν·
 ὥδέ οἱ φόδήκαντι κατ' αὐχένα πάντοθεν ἵνες
 καὶ πολιῷ περ ἔόντι, τὸ δὲ σθένος ἀξιον ἡβα. 45
 τυτθὸν δ' ὅσσον ἀπωθεν ἀλιτρύτοιο γέροντος
 Πυρναίαις σταφυλαῖσι καλὸν βέβριθεν ἀλωά,
 τὰν ὀλίγος τις κῶρος ἐφ' αἵμασιαῖσι φυλάσσει
 ἥμενος· ἀμφὶ δέ νιν δύ' ἀλώπεκες ἢ μὲν ἀν' ὄρχως
 φοιτῇ σινομένα τὰν τρώξιμον, ἢ δ' ἐπὶ πήρᾳ
 πάντα δόλον κεύθοισα τὸ παιδίον οὐ πρὶν ἀνησεῖν 50
 φατὶ πρὶν ἡ ἀκράτιστον ἐπὶ ξηροῖσι καθίξῃ.
 αὐτὰρ ὅγ' ἀνθερίκοισι καλὰν πλέκει ἀκριδοθήραν
 σχοίνῳ ἐφαρμόσδων· μέλεται δέ οἱ οὔτε τι πήρας
 οὔτε φυτῶν τοσσῆνον, ὅσον περὶ πλέγματι γαθεῖ.
 παντὶ δ' ἀμφὶ δέπας περιπέπταται ὑγρὸς ἀκανθος· 55
 αἰολικὸν θάημα, τέρας κέ τυ θυμὸν ἀτύξαι.
 τῷ μὲν ἐγὼ πορθμεῖ Καλυδωνίῳ αἶγά τ' ἔδωκα
 ὕνον καὶ τυρόεντα μέγαν λευκοῖο γάλακτος·
 οὐδέ τί πω ποτὶ χεῖλος ἐμὸν θίγεν, ἀλλ' ἔτι κεῖται
 ἀχραντον. τῷ καὶ τυ μάλα πρόφρων ἀρεσαίμαν, 60
 αἴκα μοι τὸ φίλος τὸν ἐφίμερον ὕμνον ἀείσης.
 κοῦτι τυ κερτομέω. πόταγ' ὠγαθέ· τὰν γὰρ ἀοιδὰν
 οὔτι πα εἰς Ἀίδαν γε τὸν ἐκλελάθοντα φυλαξεῖς

ΘΥΡΣΙΣ

"Αρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι φίλαι ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
 Θύρσις ὅδ' ὡξ Αἴτνας, καὶ Θύρσιδος ἀδέα φωνά. 65
 πῆ ποκ' ἄρ' ἥσθ', ὅκα Δάφνις ἐτάκετο, πῆ ποκα
 Νύμφαι;

50. κεύθοισα Schol. : τεύχοισα MSS.
 lateat corruptela; vid. notas.

51. Haud dubium quin
 56. αἰολικόν Schol. k :
 αἰπολικόν k : αἰολίχον Ahrens.

ἢ κατὰ Πηνειῶ καλὰ τέμπεα; ἢ κατὰ Πίνδω;
οὐ γὰρ δὴ ποταμοῖο μέγαν ρόον εἴχετ' Ἀνάπω
οὐδ' Αἴτνας σκοπιάν, οὐδ' Ἀκιδος ἵερὸν ὕδωρ.

ἄρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι φίλαι ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
τῆνον μὰν θῶες, τῆνον λύκοι ὡρύσαντο, 71
τῆνον χώκ δρυμοῖο λέων ἔκλαυσε θανόντα.

ἄρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι φίλαι ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
πολλαὶ οἱ πὰρ ποσσὶ βόες, πολλοὶ δέ τε ταῦροι,
πολλαὶ δ' αὖ δαμάλαι καὶ πόρτιες ὡδύραντο. 75

ἄρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι φίλαι ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
ἥνθ' Ἐρμῆς πράτιστος ἀπ' ὥρεος, εἶπε δέ· “Δάφνι,
τίς τυ κατατρύχει; τίνος ὥγαθὲ τόσσον ἐρᾶσαι;”

ἄρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι φίλαι ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
ἥνθον τοὶ βοῦται, τοὶ ποιμένες, ώπόλοι ἥνθον. 80
πάντες ἀνηρώτευν, τί πάθοι κακόν. ἥνθ' ὁ Πρίηπος
κῆφα· “Δάφνι τάλαν, τί τὺ τάκεαι, ἀ δέ τε κώρα
πάσας ἀνὰ κράνας, πάντ' ἀλσεα ποσσὶ φορεῖται—

ἄρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι φίλαι ἄρχετ' ἀοιδᾶς—
ξάτεισ'; ἀ δύσερώς τις ἄγαν καὶ ἀμήχανος ἐσσί. 85
βούτας μὰν ἐλέγευ, νῦν δ' αἰπόλῳ ἀνδρὶ ἔοικας.
ώπόλος ὅκκ' ἐσορῆ τὰς μηκάδας οἷα βατεῦνται,
τάκεται ὀφθαλμώς, ὅτι οὐ τράγος αὐτὸς ἔγεντο.

ἄρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι φίλαι ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
καὶ τὸ δ' ἐπεί κ' ἐσορῆς τὰς παρθένος οἷα γελάντι,
τάκεαι ὀφθαλμώς, ὅτι οὐ μετὰ ταῖσι χορεύεις.” 91
τὰς δ' οὐδὲν ποτελέξαθ' ὁ βουκόλος, ἀλλὰ τὸν αὐτῷ
ἀνυε πικρὸν ἔρωτα, καὶ ἐσ τέλος ἀνυε μοίρας.

ἄρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι πάλιν ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
ἥνθέ γε μὰν ἀδεῖα καὶ ἀ Κύπρις γελάοισα, 95

λάθρη μὲν γελάοισα, βαρὺν δ' ἀνὰ θυμὸν ἔχοισα,
κεῖπε· “τύ θην τὸν” Ερωτα κατεύχεο Δάφνι λυγιξέν.
ἢ ρ' οὐκ αὐτὸς” Ερωτος ὑπ' ἀργαλέω ἐλυγίχθης;”

ἀρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι πάλιν ἀρχετ' ἀοιδᾶς.
τὰν δ' ἄρα χώ Δάφνις ποταμείβετο· “Κύπρι βαρεῖα,
Κύπρι νεμεσσατά, Κύπρι θνατοῖσιν ἀπεχθήσ.” 101
ἢδη γὰρ φράσδῃ πάνθ' ἄλιον ἄμμι δεδύκειν.
Δάφνις κὴν Ἀίδα κακὸν ἔσσεται ἀλγος” Ερωτι.

ἀρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι πάλιν ἀρχετ' ἀοιδᾶς.
τοῦ λέγεται τὰν Κύπριν ὁ βουκόλος—ἔρπε ποτ'” Ιδαν,
ἔρπε ποτ'” Αγχίσην. τηνεῖ δρύες, ἢ τε κύπειρος. 106

ἀρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι φίλαι ἀρχετ' ἀοιδᾶς.
ώραιος χῶδωνις, ἐπεὶ καὶ μῆλα νομεύει.
καὶ πτῶκας βάλλει καὶ θηρία πάντα διώκει. 110

ἀρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι φίλαι ἀρχετ' ἀοιδᾶς.
αὐθις ὅπως στασῇ Διομήδεος ἀσσον ιοῖσα,
καὶ λέγε· τὸν βούταν νικῶ Δάφνιν, ἀλλὰ μάχευ μοι.”

ἀρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι πάλιν ἀρχετ' ἀοιδᾶς.
ὦ λύκοι, ὦ θῶες, ὦ ἀν' ὥρεα φωλάδες ἄρκτοι, 115
χαίρεθ'. ὁ βουκόλος ὕμμιν ἐγὼ Δάφνις οὐκέτ' ἀν' ὕλαν,
οὐκέτ' ἀνὰ δρυμώς, οὐκ ἀλσεα. χαῖρ'” Αρέθοισα,
καὶ ποταμοί, τοὶ χεῖτε καλὸν κατὰ Θύμβριδος ὕδωρ.

ἀρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι πάλιν ἀρχετ' ἀοιδᾶς.
Δάφνις ἐγὼν ὅδε τῆνος ὁ τὰς βόας ὥδε νομεύων, 120
Δάφνις ὁ τὰς ταύρως καὶ πόρτιας ὥδε ποτίσθων.

ἀρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι πάλιν ἀρχετ' ἀοιδᾶς.
ὦ Πάν Πάν, εἴτ' ἐσσὶ κατ' ὥρεα μακρὰ Λυκαίω,

105. ὡ Valck.: οὐ vulg.: εἰ Ahrens, Haupt.
Ch.: ὥδε vulg.: ενθα Ch¹. [107. hic legitur in MSS. versus
ex 5. 46 translatus.]

εἴτε τύ γ' ἀμφιπολεῖς μέγα Μαίναλον, ἐνθ' ἐπὶ
νᾶσον

τὰν Σικελάν, Ἐλίκας δὲ λίπ' ἡρίον αἰπύ τε σᾶμα 125
τῆνο Λυκαονίδαο, τὸ καὶ μακάρεσσιν ἀγητόν.

λήγετε βουκολικᾶς Μοῖσαι ἵτε λήγετ' ἀοιδᾶς.
ἐνθ' ὕναξ καὶ τάνδε φέρεν πακτοῦ μελίπνουν
ἐκ κηρῶ σύριγγα καλάν, περὶ χεῖλος ἐλικτάν.
ἢ γὰρ ἐγὼν ὑπ' ἔρωτος ἐς "Αἰδαν ἔλκομαι ἥδη. 130

λήγετε βουκολικᾶς Μοῖσαι ἵτε λήγετ' ἀοιδᾶς.
νῦν δ' ἵα μὲν φορέοιτε βάτοι, φορέοιτε δ' ἄκανθαι,
ἀ δὲ καλὰ νάρκισσος ἐπ' ἀρκεύθοισι κομάσαι·
[πάντα δ' ἔναλλα γένοιτο, καὶ ἀ πίτυς ὅχνας ἐνείκαι.]
Δάφνις ἐπεὶ θνάσκει· καὶ τῶς κύνας ὄλαφος ἐλκοι,
κὴξ ὄρέων τοὶ σκῶπες ἀηδόσι γαρύσαιντο. 136

λήγετε βουκολικᾶς Μοῖσαι ἵτε λήγετ' ἀοιδᾶς.
χώ μὲν τόσσ' εἰπὼν ἀπεπαύσατο· τὸν δ' Ἀφροδίτα
ἥθελ' ἀνορθῶσαι· τά γε μὰν λίνα πάντα λελοίπει
ἐκ Μοιρᾶν, χώ Δάφνις ἔβα ρόον. ἔκλυσε δένα 140
τὸν Μοίσαις φίλον ἄνδρα, τὸν οὐ Νύμφαισιν ἀπεχθῆ.

λήγετε βουκολικᾶς Μοῖσαι ἵτε λήγετ' ἀοιδᾶς.
καὶ τὺ δίδου τὰν αἶγα τό τε σκύφος, ὡς κεν
ἀμέλξας
σπείσω ταῖς Μοίσαις. ὦ χαίρετε πολλάκι Μοῖσαι,
χαίρετε· ἐγὼ δ' ὕμμιν καὶ ἐς ὕστερον ἄδιον ἀσῶ. 145

ΑΙΠΟΛΟΣ

Πλῆρές τοι μέλιτος τὸ καλὸν στόμα Θύρσι γένοιτο,
πλῆρές τοι σχαδόνων, καὶ ἀπ' Αἰγίλω ἴσχάδα τρώγοις
ἀδεῖαν, τέττιγος ἐπεὶ τύγα φέρτερον ἔδεις.

ἡνίδε τοι τὸ δέπας· θᾶσαι φίλος, ὡς καλὸν ὅσδει·
 ‘Ωρᾶν πεπλύσθαι νιν ἐπὶ κράναισι δοκησεῖς. 150
 ὥδ’ ἵθι Κισσαίθα, τὺ δ’ ἄμελγέ νιν. αἱ δὲ χίμαιραι,
 οὐ μὴ σκιρτασεῖτε, μὴ δὲ τράγος ὕμμιν ἀναστῆ.

II

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΡΙΑΙ

Πᾶ μοι τὰὶ δάφναι; φέρε Θεστυλί· πᾶ δὲ τὰ φίλτρα;
 στέψον τὰν κελέβαν φοινικέῳ οἴὸς ἀώτῳ,
 ὡς τὸν ἐμὸν βαρὺν εῦντα φίλον καταθύσομαι ἀνδρα,
 ὃς μοι δωδεκαταιῶς ἀφ’ ὧ τάλας οὐδέποθ’ ἴκει,
 οὐδὲ ἔγνω πότερον τεθνάκαμες ἢ ζοοὶ εἰμέσ. 5
 οὐδὲ θύρας ἀραξεν ἀνάρσιος. ἢ ρά οἱ ἀλλὰ
 ὥχετ’ ἔχων ὃ τ’ Ἔρως ταχιγὰς φρένας ἢ τ’ Ἀφροδίτα;
 βασεῦμαι ποτὶ τὰν Τιμαγήτοιο παλαίστραν
 αὔριον, ὡς νιν ἵδω, καὶ μέμψομαι οἶά με ποιεῖ.
 νῦν δέ νιν ἐκ θυέων καταθύσομαι. ἀλλὰ Σελάνα, 10
 φαῖνε καλόν· τὸν γὰρ ποταείσομαι ἀσυχα, δαῖμον,
 τῷ χθονίᾳ θ’ Ἐκάτᾳ, τὰν καὶ σκύλακες τρομέοντι
 ἐρχομέναν νεκύων ἀνά τ’ ἡρία καὶ μέλαν αἷμα.
 χαῖρ’ Ἐκάτα δασπλῆτι, καὶ ἐσ τέλος ἀμμιν ὀπάδει
 φάρμακα ταῦτ’ ἐρδοισα χερείονα μήτε τι Κίρκης 15
 μήτε τι Μηδείας μήτε ξανθᾶς Περιμήδας.
 Ἡγέ, ἔλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἀνδρα.

152. σκιρτασεῖτε Porson : σκιρτάσητε vulg.

II. 3. βαρὺν εῦντα Steph. : βαρυνεῦντα vulg. καταθύσομαι vulga-
 tam retinui, vid. notas, cf. vv. 10, 159. II. ἀσυχε δαῖμον
 Kiessling et posteriores, perverso sensu.